Donderdag 14 December 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4385

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad: tel. 38.

U.S.A.-Senator vreest Sovjet-Britse overheersing van Europa.

Bevin erkent verdeling van Europa in politieke invloedsspheren.

SENATOR OEFENT CRITIEK OP RUSLAND EN GROOT BRITANNIË.

Senator Brooks, een Republikein van Illinois, protesteerde, terwijl de Noordamerikaanse soldaten verwoed vechten, dat „zowel Rusland als Engeland wedijveren om de toekomstige machtspositie in Europa." Hij zeide, dat het „reeds duidelijk is, dat Rusland van plan is zijn gebied uit te breiden en zijn leerstellingen te verspreiden door de Baltische en Balkan-staten, terwijl Groot Britannië dagelijks poogt zijn invloed uit te breiden en marionettenregeringen te plaatsen in Italië, Hellas, België en Frankrijk." Brooks hoopte, dat een nieuwe bijeenkomst zal plaats vinden tussen Roosevelt, Churchill en Stalin en zeide, dat het Noordamerikaanse volk antwoord moet krijgen op de vragen die het stelt: „Welke zijn de politieke clausulen in de overeenkomst van Teheran en welke zijn de politieke clausulen in de wapenstilstand met Italië?" „De antwoorden" — zo zeide hij — „zullen een uitleg geven van de worsteling en de wedijver om de politieke overheersing door elk onzer twee voornaamste bondgenoten" (Washington, (AP) 13.12).

Don Iddon van de „Daily Mail" te New York zeide, dat er goede redenen bestaan hebben waarom Roosevelt zich niet mengde in de politieke geschillen over Italië en Hellas. Hij zeide dat het nieuws van de komende dagen het wel zal uitmaken. Er moeten redenen geweest zijn waarom de President alles overliet aan zijn Staatssecretaris Edward Stettinius.

Enkele van de problemen die de Grote Drie te beschouwen hebben zijn:

Ten eerste: Duitsland en de wijze waarop het naziesysteem in gemeenschappelijke overweging uitgeroeid moet worden. Ten tweede zullen zij moeten pogen het voornaamste punt van de Conferentie te Dumbarton Oaks te regelen namelijk de overeenstemming van de Grote Drie in geval van agressie door een van de grote mogendheden zelf. Ten derde: een gelijke politiek in de bevrijde gebieden. Ten vierde: Japan. Na de ineenstorting van Duitsland kunnen Engeland en de Verenigde Staten opheldering verlangen van de Russische politiek ten opzichte van dit land. Ten vijfde: Polen. Of het comité van Lublin erkend moet worden als de voorlopige Poolse regering of dat er stappen genomen moeten worden om de Polen van Lublin en de uitgeweken Poolse Regering in Londen bij elkaar te brengen (Londen, (AP) 13.12).

MOGELIJKE ONTMOETING TUSSEN ROOSEVELT CHURCHILL EN STALIN.

De mening groeit dat er een ontmoeting op handen is tussen Roosevelt, Churchill en Stalin. Een van de redenen zou zijn de huidige relatie tussen Engeland en de Verenigde Staten, die minder gunstig is dan tot dusverre in deze oorlog.

Met het oog op de veiligheid worden er geen plaatsen of data genoemd doch de Britse pers begon enige weken geleden een campagne voor een bijeenkomst van de Grote Drie in Engeland. Eden sprak de hoop uit dat Roosevelt en Stalin thans Churchill zouden bezoeken, daar laatstgenoemde hen vroeger bezocht heeft. Enige diplomaten betwijfelen dit echter, gezien de aanwezigheid van het Duitse V-2 wapen. Degenen die verantwoordelijk zijn voor de persoonlijke veiligheid van Roosevelt en Stalin zullen waarschijnlijk niet toestaan dat zij zich meer dan noodzakelijk aan gevaar blootstellen.

DE BOMBARDEMENTEN OP JAPAN.

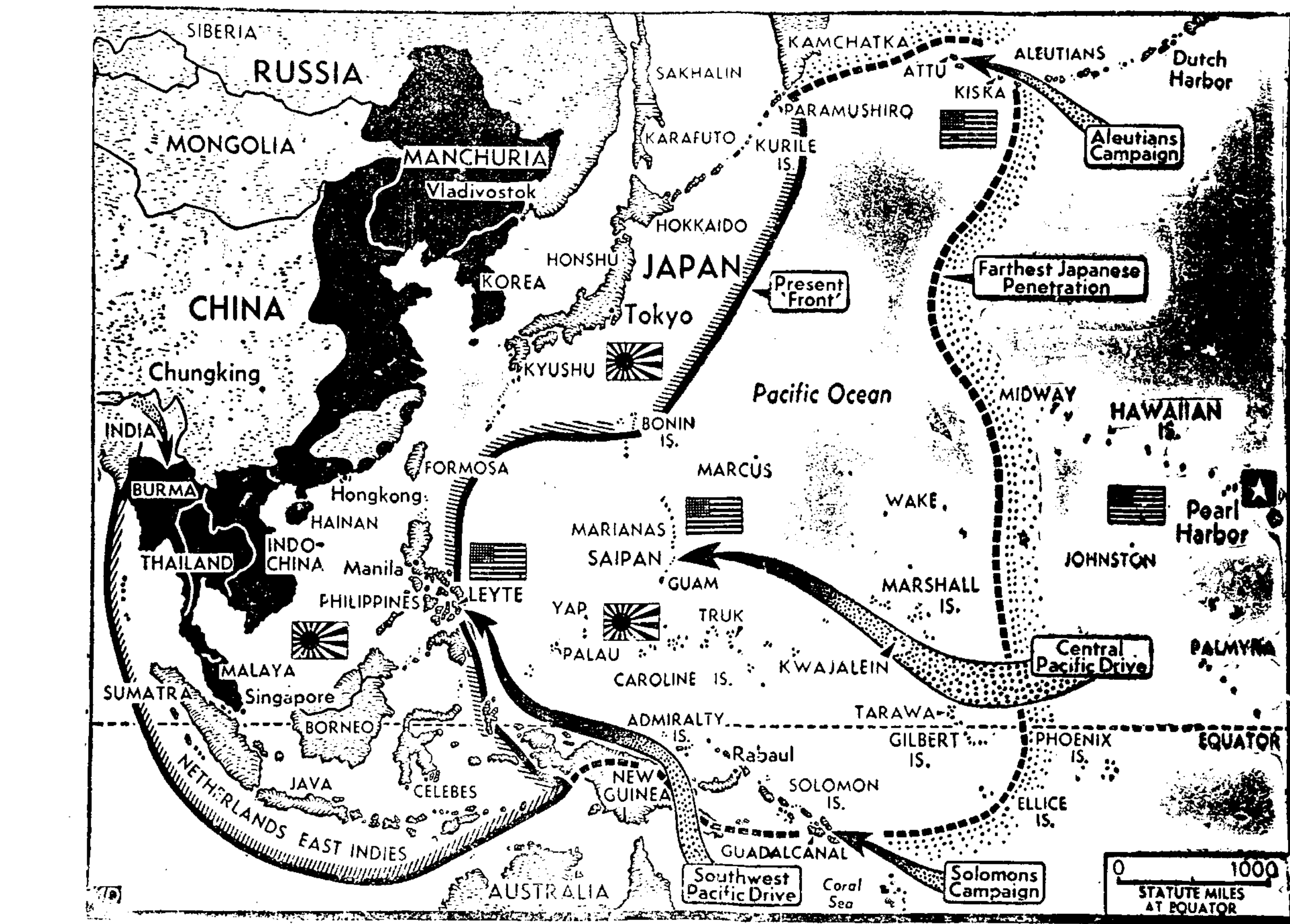
De radio van Tokio gaf toe dat ongeveer tachtig Noordamerikaanse superforten schade veroorzaakten aan gronddoelen op de Japanse eilanden Honsjoe en Sjikoku en het door de Japanners bezette Korea. Het communiqué van het Keizerlijke hoofdkwartier dat beluisterd werd door het Federal Communication Committee, deelde mede dat in de middag van de 13de December ongeveer tachtig B-29 bommenwerpers afkomstig van de Marianen respectievelijk de omstreken van Tokio en het gebied van Sjikoku bombardeerden terwijl de hoofdmacht de prefecturen van Aitsji en Sjizuoka aanviel.

Wat de resultaten van het bombardement betreft delen de Japanners mede, dat enige schade werd aangericht in Nacoya en Hamamathu. Nacoya ligt in Aitsji en Hamamatsu in Sjizuoka. Het nieuwsagentschap Domei beschrijft de schade als licht. Japanse gevechtsvliegtuigen onderschepten de Superforten en brachten hen waarschijnlijk hevige verliezen toe, alhoewel de rapporten van de luchtgevechten nog niet binnen zijn (San Francisco, (AP) 13.12).

Van Noordamerikaanse zijde wordt over de bombardementen nader gemeld dat hevige ontploffingen en grote branden waargenomen werden door de vliegers die deelnamen aan de aanval op Nagoya. Generaal Arnold, commandant van de twintigste luchtvloot deelde mede dat de eerste rapporten over het bombardement te kennen geven dat de doelen op het Japanse industrie gebied op het eiland Honsjoe goed zichtbaar waren. Gezaghebbende personen weigerden het aantal te noemen van de Superforten die deelnamen aan de aanval maar stonden toe te vermelden dat het aantal de honderd te boven gaat. Generaal Arnold deelde verder nog mede dat eventuele verliezen zullen worden medegedeeld nadat de volledige rapporten van de vliegers grondig bestudeerd zijn. Tevens zeide hij dat de aanval gericht was op de Mitsubisjivliegtuigfabriek te Nagoya, dat een van de vier belangrijkste industrie-centra van Japan is. De aanvallende vliegers meldden geringe tegenstand in de lucht en een matig afweervuur (Washington, (AP) 13.12).

Generaal Charles de Gaulle (links), President van de voorlopige regering van Frankrijk, met den Russischen Minister van Buitenlandse Zaken, V. M. Molo tov, te Moskou.

Drie jaar na de Japanse aanval op Pearl Harbor ziet men hoe de toestand veranderd is. De pijlen geven de verschillende campagnes aan die gevoerd werden. Het front ligt nu door de Philippijnen en Nederlands Indië en vlak vóór Japan, dat voortdurend door Superforten gebombardeerd wordt.

DE OPRUIMING OP LEYTE.

MacArthur maakte bekend, dat grote aantallen Japanners worden gedood in de bergen ten Oosten van Ormoc, terwijl de Noordamerikanen de druk vergroten aan het Zuidelijk einde van de val in de Ormoc-corridor. Andere vijandelijke troepen verdronken Dinsdagnacht bij een vreemde poging om drie kleine vrachtschepen met soldaten naar Ormoc te zenden. De Japanners wisten blijkbaar niet, dat de haven in Noordamerikaanse handen was, doch ontdekten het spoedig genoeg. Het vuur van de kust zond alle drie vaartuigen prompt naar de bodem. Het comminiqué zeide, dat de vijandelijke verliezen op de grond „buitengewoon hevig" zijn. De 7e divisie der Noordamerikanen, welke Ormoc Zondag hielp nemen, achtervolgde de verspreide Nipponezen. Nachtelijke Geallieerde luchtpatrouilles brachten nog een vracht-transportschip van 3000 ton tot zinken ten Oosten van Mandoro (Mac Arthurs Hoofdkwartier, (AP) 14.12).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ.

„In de sector van Jülich-Düren hebben de Geallieerde troepen na de vijandelijke weerstand te zijn overkomen, Schophoven gezuiverd. De dorpen Mariaweiler en Herichsweiler ten Westen van Düren, en Gey verder ten Zuiden, bevinden zich ook in onze handen. Winsten werden gemaakt in de gebieden ten Noorden en Zuiden van Monschau. Ten Oosten en Zuid-Oosten van Rötgen hebben onze troepen Rollesbroich en Simerath genomen. Vordering werd gemaakt in het bosgebied op ongeveer 6½ kilometer ten Zuid-Oosten van Monschau. Middelzware, lichte en jagerbommenwerpers, die onze grondstrijdkrachten steunden, vielen versterkte stellingen te Schoenseiffen Hellethal, Blumenthal, Schleiden en Kall aan.

Middelzware en jagerbommenwerpers troffen doel in het gebied van Zulpierh en de rangeerterreinen te Euskirchen. In de Saarvallei werden onze grondstrijdkrachten in het bruggenhoofd bij Dillingen onderworpen aan een fel vijandelijk artillerievuur. Wij staken de rivier de Blies over tussen Habkirchen en Bliesbrucken.

Het fort Jeanne d'Arc, het laatste der forten van Metz, dat in vijandelijke handen was, werd veroverd. In de Noordelijke Elzas vlak bewesten de Neder-Vogezen werden winsten tot 5 kilometer gemaakt. Ten Noord-Westen trokken onze strijdkrachten door de Maginot-linie tot Kapellenhoff. In de opmars ten Noorden van Hagenau en het bos van Sulz werden verschillende nabijliggende dorpen bevrijd en ten Oosten daarvan duurden de gevechten voort bij Seltz nabij de Rijn. De aanvallen op de vijandelijke spoorwegverbindingen in Nederland en West-Duitsland werden gisteren voortgezet door jagerbommenwerpers" (Londen, (AP) 14.12).

MUTATIES VAN AMBASSADEURS.

Het Witte Huis maakte bekend, dat Carlton Hayes als Ambassaeur in Spanje is afgetreden en is opgevolgd door Norman Armour. Armour is op het ogenblik Directeur van het Bureau voor de zaken der Amerikaanse Republieken in het Departement van Buitenlandse Zaken. Hij was tevoren Ambassadeur in Argentinië.

Laurence Steinhardt, die thans Ambassadeur in Turkije is, werd benoemd tot Ambassadeur bij de Tsjechische regering in Londen. Wie hem in Turkije zal opvolgen is nog niet bekend. Hallett Johnson werd benoemd tot Ambassadeur in Costa Rica in opvolging van Fay Desportes, die enkele weken geleden overleed

HET NIEUWS VAN VANDAAG

De verdeeldheid onder Geallieerden is waarschijnlijk nooit groter geweest dan op dit ogenblik. De gebeurtenissen in de bevrijde landen van Europa hebben namelijk vele problemen doen ontstaan, welke om oplossing schreeuwen. En de Grote Drie zijn het er niet altijd over eens hoe deze opgelost zullen worden. Roosevelt, Churchill en Stalin schijnen dit voorzien te hebben en om de oplossing zo gemakkelijk mogelijk te maken besloten zij Europa in invloedsspheren te verdelen. Dit laatste werd te kennen gegeven door Ernest Bevin, den Britsen Minister van Arbeid. De Verenigde Staten willen echter blijkbaar geen deel nemen aan de overheersing van Europa en volgen een „nietinmengingspolitiek", welke biezonder tot uiting kwam bij de verklaring van Stettinius ten aanzien van de quaestie-Sforza in Italië.

De meningen in de Verenigde Staten van Noord-Amerika zijn nogal verdeeld over deze politiek van de regering. Vele personen wensen echter, dat de Europese landen zelf hun boontjes zullen doppen en dat ook Groot Britannië en de Sovjet-Unie zich niet inlaten met de binnenlandse aangelegenheden van deze landen. De Noordamerikaanse Republikeinse Senator Brooks heeft zelfs scherpe critiek geleverd op de politiek van de Sovjet-Unie en Groot Britannië en de vrees te kennen gegeven, dat de twee mogendheden Europa geheel zullen overheersen.

Wat de strijd betreft: de Geallieerden in het Westen beuken nog altijd tegen de taaie Duitse linie en in Hongarije schieten de Russische kanonnen op Boedapest.

Overal vecht de vijand verwoed om de Geallieerde bedreiging tegen te gaan. Doch hij moet langzaam wijken voor de overmacht.

In Athene vechten de rebellen en de Brits-Helleense troepen onafgebroken voort. Athene, dat tijdens de Duitse bezetting practisch onbeschadigd bleef en door vriend noch vijand werd gebombardeerd, wordt nu langzaam aan verwoest door bevrijders en bevrijden.

De Noordamerikaanse bommenwerpers in het Verre Oosten voeren hun campagne op om de Japanse nijverheidscentra van de kaart te vagen. Na het bombardement op Nagoya werden doelen in Thailand aangevallen.

En op Leyte worden de Japanners bij duizenden uitgeroeid, terwijl elke poging om over zee versterkingen aan te voeren, hopeloos mislukt en grote verliezen voor den vijand medebrengt.

Een wapperende vlag kenmerkt herrijzend Nederland.

Hollands vlag, je bent mijn glorie
Hollands vlag, je bent mijn lust
'k Roep van louter vreugd
Victorie, schrijft Arnold Vas Dias.

door

Arnold Vas Dias.

Langs de weg van Zuid-Beveland naar Walcheren ligt het dorp Kloetinge.

Het is een dorp als zovele op dit eiland, dat deel uitmaakt van de provincie Zeeland — vriendelijke nederige huisjes, rondom de kerk geschaard die al van verre te zien is want het land is zeer vlak, zoals het daar ligt tussen de beide machtige Schelde-armen.

Een toren rijst hoog boven het kerkgebouw en wanneer men Kloetinge nadert ziet men een vlag wapperen op de spits van de toren. Het is het rood-wit-blauw van Nederland.

In het kerkgebouw en in de toren zijn gaten geslagen. De kerk is door granaten getroffen. Maar van de toren wappert de vlag.

Onder de grauwe herfsthemel liggen de uitgestrekte velden grijs tussen de watermasa — eens was het vruchtbaar land tot de vijand de sluizen opende en de dijken doorstak om het zoute Schelde-en zeewater binnen te laten en weide en tarwevelden, tuinen en boomgaarden te overstromen. Ontzaggelijke schade is aangericht op Zuid-Beveland en op Walcheren, in de gehele provincie Zeeland. Zeeland leefde immers van de landbouw.

Maar van de toren van Kloetinge wappert de vlag.

In de stijve wind die over het land strijkt, dat daar ligt, zover als men kan zien tussen de rivier en de zee staat deze vlag. Daar is iets sterks iets fiers, iets opbeurends in dit beeld, dat het beeld is van een natie. Van het Noorden en het Zuiden, van het Oosten en het Westen, kilometers ver, kan men de vlag zien. Vier en een half jaar stond de toren van Kloetinge zonder vlag — gedurende die tijd was het land onder de hiel van den vijand.

Maar nu Zuid-Beveland vrij is, nu de Duitsers verdreven zijn uit Tholen en Noord-Beveland, nu de vijandelijke nesten van Walcheren en van Zeeuws Vlaanderen zijn gezuiverd, kan Nederlands vlag weer wapperen.

Dit is het symbool van Zeeland zowel als van het zwaar getroffen Nederland, dat verminkt is en beroofd, waarvan de vruchtbaarheid is weggenomen, maar waarvan de geest onverzettelijk, omgebroken is gebleven.

Ik heb mannen ontmoet, die deze geest verpersoonlijken. Zij waren de mannen van het verzet. Zij zien er niet uit als geharnaste ridders — zoals die donkerogige jongen, die zoveel neergeschoten Geallieerde vliegers hielp verbergen en ontsnappen, die op de vooravond van de bevrijding van Goes, de voornaamste stad van Zuid-Beveland, met een groep even vastberaden jongelui de Duitse schildwachten aan de stadsbruggen overmeesterde terwijl hun vrienden de dynamietladingen onder de bruggen onschadelijk maakten.

Bij een tweede brug te Goes openden de Duitsers het vuur op de stoutmoedige vaderlanders, maar zij wisten toch hun plan te volvoeren. Terwijl dit gebeurde passeerde een Duits officier — in grote haast want de tijd werd nijpend — op een fiets. Hij begreep de situatie volkomen en keek de andere kant uit.

En daar is die inwoner van Goes, die gedurende de bezetting een sluikblad drukte en verspreidde. In vredestijd was hij reiziger voor een koekjesfabriek of een limonade-fabriek. Ik weet het niet precies meer, maar het doet er ook niet toe. Hij was een bescheiden man met een bescheiden inkomen om vrouw en kinderen te onderhouden. Maar hij was stoutmoedig.

Slechts geholpen door zijn vrouw en een paar kameraden drukte hij zijn krant in een oude schuur, waar hij naast zijn kruidenierswaren — of was het wat anders — oude rommel bewaarde. Maar in werkelijkheid was die schuur een wapen magazijn: munitie lag er en er waren auto-en vliegtuigbanden en dozijnen radiotoestellen. Maar dat is weer een andere geschiedenis.

De schuur was verdeeld. De ene helft omvatte de reparatieinrichting. In de andere helft was de geheime pers — een gewone duplicator — opgesteld. Dat drukken was een zenuwslopende arbeid. Iedere keer dat een afdruk werd gemaakt klikte de machine en de Duitsers waren dag en nacht in de buurt. Zouden zij het geklik van de machine niet horen?

Maar dat was het risico dat diende genomen te worden. In 1940 werd begonnen met 50 nummers. Op D-dag was de oplage gestegen tot 1700 en dat werd volgehouden tot de dag van de bevrijding.

En wij trekken verder de weg op naar Walcheren. Daar staan de boeren met hun wagens waarop bedden en kleine huisraad opgestapeld ligt, met hun vrouwen en hun kinderen bij de puinhopen van hun haardsteden.

Toen ik terugkeerde zag ik dat zij bezig waren met planken en pannen. Wat er over was van hun boerderijen maakten zij weer bewoonbaar. Buiten had een vrouw een ketel met water boven een vuur gehangen. Het vuur werd gestookt van latten en versplinterde deuren. Het leven gaat immers voort en hoe onzeker de toekomst ook is, de moed mag niet opgegeven worden.

Dat kleine huisje, dat door water omgeven is en waarvan het dak is ingezakt, dat moet — al is het half onbewoonbaar — weer dienen.

Op Walcheren hebben duizenden landbouwers en dorpelingen geweigerd om geëvacueerd te worden. Hoe omvangrijk de overstromingen ook zijn. Gedurende de laatste weken, van de dag af dat de zeedijken werden vernield, hebben zij geleefd op de zolders. En hoewel het water steeds maar steeg, wilden zij niet weg.

Het Zeeuwse volk is stijfhoofdig. Zij kunnen en willen niet toegeven. Pas toen de Canadezen en Britten voorbijkwamen, kwamen zij ook te voorschijn.

Om de soldaten toe te juichen, die op weg waren naar Vlissingen.

DE VERLIEZEN BIJ WESTKAPELLE EN VLISSINGEN.

Albert V. Alexander, eerste Lord van de Admiraliteit deelde aan het parlement mede dat de landingen bij Westkapelle en Vlissingen aan de Engelsen 13 landingsvaartuigen gekost hebben terwijl 789 officieren en manschappen gedood, gewond of vermist werden. Dit bericht stond vermeld in de transatlantische editie van de Londense Daily Mail (Aneta).

Wat te doen met Duitsland?

In verband met de March of Time „What to do with Germany" (vanavond in Cinelandia) plaatsen wij nog het volgende Aneta-artikel.

Nu het er naar uitziet, dat de oorlog in Europa binnen afzienbare tijd zijn beslag zal krijgen, is het wel eens interessant de Noordamerikaanse mening ten opzichte van de na-oorlogse buitenlandse politiek onder de loupe te nemen.

De „Nationale Centrale voor Onderzoek naar de Publieke mening" (N.O.R.C.) van de Universiteit te Denver werpt, in een van haar laatste stemmingen, nieuw en interessant licht op deze quaestie.

Uit deze stemming blijkt dat — alhoewel de Noordamerikanen optimistisch gestemd zijn over de uiteindelijke uitslag van de oorlog en een meerderheid zelfs verwacht dat de Europese phase nog dit jaar geëindigd zal zijn — men over het algemeen ontzettend slecht geestelijk voorbereid is ten opzichte van de na-oorlogse problemen.

Het is waar, dat 7 van de 10 ondervraagde personen gunstig staan tegenover een wereldbond van volken teneinde verdere oorlogen te voorkomen. Men is bereid verder te gaan dan Dumbarton Oaks en zelfs verder dan de „Grote Vier" eventueel zelf zouden willen. Een jaar geleden b.v. bleek uit een van de stemmingen van NORC dat 76 van iedere 100 Amerikanen van mening waren dat „een wereldbond het gezag moest hebben om wetten uit te vaardigen" en van deze 76 waren er niet minder dan 68 die definitief gunstig stonden tegenover „een soort militaire politie-macht om alle landen er toe te brengen deze wetten te gehoorzamen".

Terwijl 87% van mening was dat de Verenigde Staten na de oorlog de beschikking behoorden te hebben over een leger-, vloot- en luchtmacht die groter zouden moeten zijn dan vóór de oorlog het geval was, sprak desondanks 70% de mening uit dat een verbond van Volken behoorde te beslissen omtrent de grootte van Noord-Amerika's leger-, vloot- en luchtmacht en van die van de andere landen. De meningen hieromtrent zijn in het afgelopen jaar maar weinig veranderd.

Er is nogal enige verwarring over de wijze waarop men den vijand na de oorlog moet behandelen. De laatste stemmingen wijzen er op dat de vrees der geallieerden dat de Verenigde Staten gunstig gestemd zouden zijn ten opzichte van een zgn. „zachte" vrede, misschien wel enigszins gerechtvaardigd is. Amerika heeft nooit de blitzkrieg gekend en de vliegende bommen zijn nooit op Amerikaans grondgebied terecht gekomen en in de roes der overwinning zou men wel eens te edelmoedig kunnen zijn tegenover de heren die voor deze oorlog verantwoordelijk zijn.

Interviewers van de NORC hebben de volgende vraag voorgelegd aan 2500 over het gehele land verdeelde Noordamerikanen: „Indien gij het voor het zeggen hadt, op welke wijze zoudt gij dan de inwoners van Duitsland na de oorlog behandelen?"

Uit de antwoorden bleek dat twee van de drie Noordamerikanen voorstanders waren van een zachtzinnige behandeling van het Duitse volk (alhoewel niet van hun leiders), werkelijke hulpverlening en een programma van her-opvoeding.

Vier van de tien kwamen naar voren met aanbevelingen voor een nauwlettend toezicht, gedurende een proeftijd, op het economische en politieke leven in Duitsland, isolering en politietoezicht op het Duitse Rijk en of complete ontwapening. Slechts 1 van de 10 verklaarde zich voorstander van strengere maatregelen, zoals straf-actie, pijniging of „verdelging". (In Engeland waren 6 van de 10 personen voor strafmaatregelen zoals de Russen die reeds hebben uitgevoerd).

Twee van de drie Noordamerikanen zouden gaarne zien, dat de regering de Duitse industrieën na de oorlog weer aan de slag zou helpen.

Meer dan de helft is van mening, dat de Verenigde Staten op de duur profijt zouden trekken van een dergelijke politiek, daar zij geloven dat die een gunstig effect zou hebben op de internationale vrede en voorspoed. En 7 van de 10 geloven, dat het Duitse volk zich eerder zou overgeven indien het ervan overtuigd was dat Noord-Amerika de behulpzame hand zou bieden om het tot een normale economie terug te brengen.

Slechts een minderheid schijnt zich bewust te zijn van de gevaren die inherent zijn aan dit plan tenzij er een langdurig scherp toezicht zou worden geoefend door een geallieerde politie-macht teneinde misbruik van de hulp tegen te gaan.

In dit verband laat een in Augustus gehouden enquête zien, dat — terwijl twee van de drie stemmers van mening waren dat de geallieerden de supervisie behoorden te oefenen over de opvoeding en het onderwijs van de Duitse jeugd na de oorlog — de gemiddelde burger vond dat het nodig zou zijn om geallieerde troepen in Duitsland te houden gedurende twee of drie jaar teneinde „vrede en orde na de oorlog te handhaven".

De meningen van het Noordamerikaanse publiek ten opzichte van herstelbetalingen lopen nogal uiteen. Een stemming van de NORC, gehouden in September, toont aan dat 62% van het publiek gaarne zou zien dat er „een poging in het werk gesteld zou worden om het Duitse volk of in geld of in goederen de kosten van deze oorlog terug te laten betalen." Daartegenover is slechts 30% van mening dat „het Duitse volk in staat zal zijn om ons óf in geld óf in goederen de kosten van deze oorlog terug te betalen binnen 25 jaar nadat die oorlog is afgelopen."

De anderen die van mening zijn dat wij alles in het werk behoren te stellen althans enige herstelbetalingen te incasseren zijn pessimistisch gestemd omtrent de werkelijke kansen daarvan en voeren daarbij de theorie aan dat men toch geen veren van een kikker kan plukken. Slechts 1 van de 20 is een voorstander van geweld om deze herstel-betalingen te incasseren — d.w.z. door middel van dwangarbeid militaire bezetting of zelfs oorlog. Eén van de 10 is van mening dat wij de Duitse industrie behoren over te nemen teneinde betaling zeker te stellen.

Minder lieden zijn vóór herstelbetalingen indien men eerst zou overgaan tot het nemen van maatregelen om Duitsland voor zijn agressie te straffen. Op de vraag: „Indien wij Duitsland genoodzaakt hebben al het land terug te geven dat het sedert 1930 heeft genomen en indien Hitler en de andere nazie-leiders berecht zijn, moeten wij dan trachten het Duitse volk voor de kosten van deze oorlog te laten betalen, ja of nee?" zei een heel kleine meerderheid „ja".

Wat met Japan?

Een identieke vraag voor wat Japan betreft gaf een heel hoger percentage te zien van bevestigende antwoorden, nml. 63% terwijl slechts 28%, „neen zei. Hoe hoger de onderwijs-standaard hoe kleiner de proportie is van diegenen die vóór herstelbetalingen zijn, zowel wat Duitsland als Japan betreft.

Een van de kwetsbaarste punten betreffende de na-oorlogse internationale samenwerking is het gevoel van lauwheid dat ten opzichte van Rusland naar voren treedt. Een meerderheid gelooft dat Rusland te vertrouwen is om na de oorlog mee samen te werken; maar de stemming, gehouden in Juli, vertoonde slechts 47% tegen 36% ten gunste van Rusland, terwijl 17% geen definitieve mening uitsprak.

Een soortgelijke meerderheid — 44% tegen 33% — gelooft dat Rusland zich — wanneer Duitsland zich heeft overgegeven — aan onze zijde zal scharen in de strijd tegen Japan. Indien dit inderdaad het geval zou zijn, dat spreekt het welhaast vanzelf dat de mening ten opzichte van Rusland een gunstige wending zou nemen. (Aneta).

TEUN DONS CONCERT.

Zoals afgekondigd gaf Teun Don gisteravond zijn piano-recital in Theater Brion voor een vrij talrijk opgekomen publiek. Dat dit intiem zaaltje uitermate geschikt is voor dergelijke concerten, bleek weder gisteren. Er heerste een aangename sfeer in de zaal, waardoor het onontbeerlijke contact tussen den artist en het publiek er spoedig aanwezig was, hetgeen niet weinig heeft bijgedragen tot het succes van Teun Don, die gisteravond op zijn best was.

TEUN DON
Een behaald succes.

Nu wij het eenmaal over de sfeer op een concert hebben, willen wij voor degenen, die liever op hun gemak thuis achter de radio blijven zitten, het verschil aangeven tussen een radioconcert en een in een concertzaal. Wil men genieten van muziek, dan moet er tussen uitvoerder en toehoorder een zeker contact bestaan. Wederwijs moet men medeleven met de muziek, die gegeven wordt. En dit was gisteravond aanwezig. Als wij door de radio naar een concert luisteren, is het bovendien van de tien gevallen, in negen, dat het door middel van gramofoonplaten wordt uitgezonden. Tot welke ontwikkeling op technisch gebied de gramofoon en de radio zijn gekomen, muziek voortgebracht langs mechanische weg kan nooit die voldoening geven, welke zij bij een uitvoering in een concertzaal kan verschaffen. Om niet te spreken van de vele onvolmaaktheden van een plaat. Muziek langs deze weg voortgebracht blijft dood. Dit terloops als onze mening, dat wij een concert in een concertzaal verre verkiezen boven dat van een der grootste artisten door de radio of op een plaat.

Terugkomend op het concert. Wat ons ook biezonder prettig aandeed was, dat al de jonge pianisten van het jongste jeugdconcert belangstellend waren opgekomen. Bravo, zodoende ontwikkelt zich langzamerhand het ware muziekleven op Curaçao.

Het deed buitengewoon aangenaam aan enige hemelijke muzikale momenten van Schubert, zoals deze meester ze zelf noemde, en die jammer genoeg zo weinig meer op de programma's voorkomen, te beleven op een wijze zoals Teun Don ze ons verschafte. Ook de Sonate in A majeur van Mozart was een frisse verschijning, waarvan wij volop hebben genoten. Dergelijke muziek kon ook alleen Mozart schrijven. Had Teun Don in de meesters van de klassieke tijd Beethoven, Schubert en Mozart gelegenheid om zijn fijn muzikaal gevoel te uiten, in die van de nieuwere tijd Ravel, Albeniz en De Falla gaf hij blijk van een wel verzorgde techniek, die vooral in Danse rituele du feu goed tot uiting kwam.

Het geestdriftig publiek, dat reeds aan het slot van het eerste gedeelte van het programma een toegift in Debussy in ontvangst had genomen, dwong den kunstenaar met zijn langdurig applaus aan het slot nog twee études van Chopin af, die keurig werden gespeeld.

Teun Don gaf ons gisteravond een concert, waaraan wij met genoegen zullen terugdenken en waarvoor wij hem bedanken. Wij wensen hem nogmaals geluk met het behaalde succes.

R. F. W. Boskaljon.

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	3250
2e prijs	4866
3e prijs	6317
4e prijs	8705

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale:** Voetbal: Zo.: 16 uur Finale van de Monseigneur Verriet Bekerwedstrijden tussen Tropiaals en Union La Fama.

VIJANDELIJK EN INVASIEGELD BELANDT OP CURAÇAO.

Het kon niet lang duren of het Caraïbisch centrum van handel en zeeverkeer moest persoonlijk kennis maken met vijandelijk geld, zoals de Japanse onderdrukkers dit in Oost-Indië in omloop brengen. Daar ligt nu zo'n stukje papier op onze tafel, waarmede de Japanners de waarde van ons geld ondermijnen.

„De Japanse regering betaalt aan Toonder Tien Gulden" staat er in het Nederlands op en onderaan nog eens in Japanse lettertekens. De versiering bestaat uit vruchtenbomen, waar van alles aanhangt, bananen en cocosnoten, maar de vruchten zullen wel zuur zijn. Aan de achterkant staat een zeegezicht met een stoomboot op den einder. Het papier heeft niet ons gewone formaat en is ook niet precies het Noordamerikaanse formaat.

Ook van andere bezette landen hebben wij iets ontvangen. Met Engels opschrift is voor Engelssprekende gebieden bedoeld. Wat merkwaardig is, dat nergens het land zelf in genoemd wordt. De in het Nederlands gestelde bankbiljetten leveren Guldens, die in het Engels Shillings. Maar dat de een voor Oost-Indië is en de ander voor bijvoorbeeld Singapore, staat er niet bij.

Specie is kennelijk schaars. Wij hebben zelfs een bankbiljet van...... 5 cent. Ook van een halve gulden. En zelfs een bankbiljetje van één hele cent.

Freedom of Religion.

Geheel anders is het invasiegeld, dat de bevrijdende legers na de invasie in omloop hebben gebracht. „Allied Military Currency" staat er duidelijk op om te kennen te geven, dat het hier geen bezetting van een land betreft, maar een noodmaatregel. „Issued in Italy" in de tweede regel onderstreept dit nog eens. En aan de achterzijde wordt dit nogmaals herhaald in een randschrift, dat tevens mededeelt, wat de bevrijdende legers brengen: Freedom of Religion, Freedom of Speech, Freedom from Want, Freedom from Fear.

Twee ogenschijnlijk op elkander gelijkende papiertjes. Maar welk een verschil in de geest, die uit beider opschriften spreekt.

SURINAAMSE BEGROTING.

Bauxiet achteruit.

De Staten van Suriname hebben een begroting van 8 millioen zonder kapitaal uitgaven — goedgekeurd. De kapitaal-uitgaven worden n.l. betaald uit een fonds dat gevormd is uit de balans van de jaren 1942 en 1943. De begroting toont duidelijk de achteruitgang van de bauxiet-nijverheid. De uitgaven zijn aanzienlijk verminderd inbegrepen de oorlogs-bonus. De nieuwe belastingen belopen 265.000 gulden. Na de laatste subsidie van 1940, die twee millioen bedroeg, had Suriname vier sluitende begrotingen, ten bedrage van 7, 10, 14, en 12 millioen. Hoewel de gewone uitgaven stegen door een prijzenverhoging ongeveer 50% stegen droeg Suriname in die jaren 5 millioen bij tot de oorlogsinspanning, betaalde drie millioen kapitaal-uitgaven en hield 2 millioen reserve over. (Aneta)

Franse troepen liggen aan de Rijn en schieten op Duitse stellingen. Vlak aan de overzijde is Zwitserland (zie gebouwen op de achtergrond). Verderop ligt Duitsland.

ONS KONINKRIJK

DE PANNEN VLOGEN VAN HET DAK.

Brief uit Nederland getuigt van de vriendschap der Engelsen.

„We zijn allen goed gezond, nog wel een beetje angstig, maar we hopen het er levend af te brengen.

De brug over het kanaal is opgeblazen. (Het kanaal hier bedoeld is het afwateringskanaal. Dronielen — 's Bosch" in de Baardwijkse Overlaat). Toen de brug sprong was Vader in huis en was geheel verdoofd door de ontzettende knal. Alle pannen vlogen van het dak en alle ruiten zijn stuk. Verderop, dus ook verder van de brug af, zijn veel huizen verwoest.

Omdat we hier nu midden in het gevecht zitten gaan we 's nachts nog in de kelder slapen. Het kan er hier nog gaan spannen, want juist over de brug liggen de moffen en aan onze kant de Engelsen. De Engelse troepen komen uit de richting Tilburg en ook uit Den Bosch, zodat de Moffen gevaar lopen midden tussen de Engelsen in de knel te raken. (Uit latere berichten blijkt dat de Duitsers via Drun en Heusden over de Maasbrug zijn weggetrokken.

Tot nog toe zijn in Waaldijk maar 10 doden.

In Tilburg schijnen alleen de huizen in de nabijheid van de kanaalbruggen wat geleden te hebben door het opblazen der bruggen. Loon op Zand heeft heel geleden. Daar is bijna alles kapot. Er zijn echter niet veel doden.

Jac. is 10 dagen geleden nog bij Zus geweest in Utrecht. Ze maken het zeer goed. Ik hoop maar, dat zij nu ook gauw vrij zullen zijn.

De oudjes, die hier te dicht bij de Overlaat wonen zijn voorlopig bij de Zusters onder dak gebracht. De Engelsen zijn uitgelaten, gewoon dol.

We roken Engelse sigaretten, eten wit brood, en snoepen Engelse Chocola."

Bovenstaande brief, die op 2 November uit Baardewijk in de Lang straat werd verzonden, geeft een beeld van wat oorlog is. Men slaapt in de kelder Maar ook ondervindt men veel hartelijkheid van onze bondgenoten. Wie kan zich hier indenken dat een familielid blijde schrijft wit brood te eten.

* * *

Ook andere brieven uit Nederland ontvangen wij steeds graag. — Redactie.

GERBRANDY IN LONDEN TERUG.

Zijne Excellentie Professor Dr. Pieter Sj. Gerbrandy, Premier, heeft Maandag te Londen een eeste persconferentie gehouden, gewijd aan zijn bezoek aan het bevrijde gebied van Nederland, waar hij tien dagen heeft doorgebracht. Hij vertelde, dat de bevolking van Amsterdam die de vorige week 1400 gram brood kreeg deze week slechts 600 gram zal krijgen. Kinderen tot 14 jaar krijgen een kilo aardappelen per week, maar oudere kinderen en volwassenen krijgen in het geheel geen aardappelen. Amsterdam zal deze week geen vet, suiker of bonen hebben. De vorige week waren al deze voorraden uitgeput hoewel ook toen reeds het rantsoen zeer gering was. Wat waar is voor Amsterdam geldt ook voor andere steden in het bezette gebied. Alle particuliere voedselvoorraden zijn op en op het platteland zijn de omstandigheden maar een heel klein beetje beter. De stadsmensen kunnen de kleine beetjes voedsel die zij nog krijgen niet eens koken daar er gas noch electriciteit is. De mensen zijn dan ook grotendeels op gaarkeukens aangewezen. In het bevrijde gebied zijn de levensomstandigheden ook zeer moeilijk, maar de geest is zeer goed. De autoriteiten proberen om het dagelijks voedselrantsoen op 2000 calorieën per dag te brengen, maar er rezen door gebrek aan transportmiddelen grote moeilijkheden op.

De Minister President verklaarde, dat hij vreesde, dat, wanneer de Duitsers eenmaal verdreven zijn, de grootste ellende zal heersen. Op een vraag antwoordde professor Gerbrandy, dat de Nederlanders er naar verlangen de strijd aan te binden tegen de Japanners en mee te helpen aan de bevrijding van Nederlands Indië.

Hij wees op het voorbeeld van Eindhoven, waar een recruteringsbureau werd geopend voor vrijwilligers bestemd voor het Nederlands-Indisch leger. In enkele dagen hadden zich reeds 3000 vrijwilligers gemeld. De organisatie voor de opleiding dezer vrijwilligers is echter nog niet geheel klaar en in afwachting worden nu lezingen gegeven over Nederlands Indië. Wat de verzetsbeweging betreft verklaarde de Premier, dat hij in Nederland geen onlusten vreest zoals die in sommige landen hebben plaats gehad. [een vroeger tegenstrijdig bericht moet dan op een vergissing berusten — Red.] Het Nederlandse volk is politek rijp en het zal er wel op letten dat eventuele wijzigingen op politiek gebied op ordelijke wijze plaats grijpen. Butendien worden door de Nederlandse autoriteiten ter plaatse maatregelen getroffen om mogelijke politieke moeilijkheden te voorkomen.

In het bevrijde gebied wordt de bevolking — met eigen goedkeuring — zo georganiseerd dat een goede orde gehandhaafd kan worden. Degenen die deel uitmaakten van de verzetsbeweging en die dienst willen nemen worden geregistreerd en zoveel mogelijk naar opleidingskampen gebracht. De flinksten, bekwaamsten en gezondsten worden nu reeds georganiseerd tot stoottroepen en helpen de geallieerden bij de gevchten en bij het bewaken der wegen. Dit alles wordt vrijwillig gedaan. Daar zijn gevallen geweest van gebrek aan tucht, verklaarde de Minister President want de verzetsbeweging was niet overal even perfect. Duitsers en NSB-ers die hun huid trachtten te redden of die onlusten wilden verwekken sloten zich aan bij de verzetsbeweging. In sommige gevallen zijn er honderden op het ogenblik der bevrijding toegetreden en dit heeft een zekere verwarring tengevolge gehad. Deze verwarring dient nu uit de wereld te worden geholpen. Als een voorbeeld van een goede organisatie noemde professor Gerbrandy de Zeeuws-Vlaamse beweging, waar zorgvuldig lijsten waren samengesteld van alle verraders, die reeds gearresteerd waren vóór de bevrijders kwamen.

Te Middelburg riepen 125 Britse soldaten, die met 2500 Duitse soldaten te doen hadden, de hulp van de verzetsbeweging in, die dan op doeltreffende wijze hulp bood.

De Premier legde er de nadruk op, dat er geen politieke meningsverschillen heersen bij de binnenlandse strijdkrachten. Er wordt nooit over partijen gesproken, maar wel over de eenheid van Nederland.

Professor Gerbrandy herhaalde, dat de regering haar ontslag zal aanbieden wanneer de Koningin naar Nederland terugkeert, zoals trouwens reeds in Mei 1942 werd bekend gemaakt. Hij zeide dat het niet noodzakelijk is, dat hij opgevolgd wordt door iemand uit de verzetsbeweging, hoewel daar zeker zeer bekwame elementen zijn.

De Koningin alleen beslist in deze aangelegenheden overeenkomstig de grondwettelijke gebruiken. Hij zeide, dat het zeker nodig is twee jaar te wachten met algemene verkiezingen, daar vele kiezerslijsten werden vernield, velen stierven en anderen kiesgerechtigd zijn. Honderdduizenden zijn naar Duitsland gevoerd.

De Premier verklaarde vervolgens dat de spoorwegstaking, die midden September begon, nog steeds voortduurt en voort zal gaan tot het gehele land gezuiverd is.

Het volk lijdt echter zeer door de gevolgen van de staking en sommige spoorwegarbeiders die door de Duitsers werden gearresteerd hebben het met de dood moeten bekopen. Van anderen werden de huizen platgebrand.

De houding van de spoorwegarbeiders is bewonderenswaardig. (Aneta)

DAM DOORBROKEN.

Volgens een bericht van de BBC, dat door de CBS eveneens uitgezonden werd, hebben luchtverkenningen uitgemaakt dat een groot gat van bijna 100 meter geslagen werd in een belangrijke dam ten Noord Westen van Nijmegen door de aanval van Typhoon-bommenwerpers die jl. Zondag plaats had. De vliegers meldden, dat de overstroming zich langzaam naar de meer naar het Westen gelegen Duitse posities uitstrekt, terwijl nog een tweede voordeel is dat er water onttrokken wordt aan overstroomde gebieden die in Geallieerde handen zijn.

HET LEVEN IN BEZET NEDERLAND.

Een neutraal waarnemer, die vele jaren in Nederland heeft gewoond, is pas in Engeland aangekomen en gaf aan een vertegenwoordiger van Aneta een beschrijving van het leven in het door de Duitsers bezette gedeelte van Nederland. Begin October waren ten minste 300.000 personen in Den Haag — ongeveer 80% van de bevolking aangewezen op de gaarkeukens. Deze gaarkeukens verstrekken slechts één warme maaltijd per dag en er komt zoveel volk naar toe, dat het voedsel koud is vóór de mensen, die in lange rijen staan te wachten, met het eten thuis zijn gekomen. De prijzen van die levensmiddelen, die nog in kleine hoeveelheden te krijgen zijn, hebben zo'n hoogte bereikt, dat zij niet meer te betalen zijn. Vlees is er zelfs niet meer voor de zieken. In de gasthuizen zijn noodverlichtingen aangebracht daar er geen electriciteit meer is. De gehele particuliere industrie ligt stil in Nederland. Het leger van werklozen is door de nazies naar Duitsland gevoerd, omdat zij hun tijd „toch maar in ledigheid doorbrachten".

De spoorwegstakers, die niet in handen van de Gestapo zijn gevallen, worden uitbetaald door een geheime organisatie, waaraan practische de gehele bevolking meewerkt. In de eerste dagen van de staking alleen werd ongeveer een millioen gulden opgehaald. Ook heeft de bevolking een geheim fonds, waaruit de familieleden van politieke gevangenen worden betaald. De Nederlanders staan regelmatig grote sommen van hun inkomsten af voor dit doel. De arbeiders lopen in lompen rond. Vele kinderen hebben niets aan dan een hemden een broek. Velen lopen op blote voeten door de natte herfststraten (Aneta).

ARGLISTIGE KAPITEINS.

Nederlandse sleepbootkapitens hebben op arglistige wijze er voor gezorgd, dat de Duitsers zich niet van hun schepen konden bedienen, toen deze laatste op het punt stonden Zeeland te ontruimen en de vlucht namen uit Zeeuws Vlaanderen vóór den oprukkenden vijand uit. Een van deze kapiteins, die vertelde hoe hij zijn schip gered had, verklaarde: „Die Duitsers schenen wel erg bang van het water te zijn. Toen ik wist dat zij op weg waren en het te verwachten was dat zij naar mijn boot kwamen kijken maakte ik er een paar flinke gaten in en liet het ruim vollopen. Toen zij kwamen vertelde ik hun, dat mijn boot niet te gebruiken was. Zij legden het ruim open, maar toen zij het beetje water zagen dat er in stond zagen zij van verder onderzoek af. Zij gaven er zich helemaal geen rekenschap van dat het best leeggepompt kon worden. Op die manier hebben de meesten van ons hun boten kunnen redden".

Een andere vertelde, dat hij opdracht had gekregen om met zijn sleepboot Duitse schuiten over de Schelde te slepen. Dat was ook gedurende de Duitse terugtocht. Hij verklaarde aan de Duitsers dat hij geen schroef meer had en een Duits officier, die waarschijnlijk niet erg veel verstand van schepen had wierp een haak uit teneinde vast te stellen of er inderdaad geen schroef aanwezig was. Hij slaagde er niet in de schroef te „pikken". Het was wel een angstig ogenblikje, zei de sleepboot-kapitein, want als hij in de gaten had gekregen, dat ik stond te liegen hadden zij me vast doodgeschoten" (Aneta).

EEN BELOFTE VERVULD.

Het riddertijdperk ligt reeds lang achter ons maar een zekere Britse luitenant van het corps seintroepen, heeft kort geleden een opdracht uitgevoerd voor een bejaarde dame, even ernstig als enig ridder dit ooit voor zijn jonkvrouwe deed. Twee maanden lang droeg de luitenant een fraai oud cavaleriezwaard met zich mede, wachtende op dag waarop hij dit op Duitse bodem zou kunnen ontbloten. Hij had gezworen dit te doen op de dag dat zijn compagnie door de vernielde straten van een klein Nederlands plaatsje trok. Het vijandelijk granaatvuur klonk nog onophoudelijk maar niettemin kwam een oud dametje in diepe rouw gehuld naar buiten, naderde den officier en vroeg hem in gebroken Engels de sabel van hem aan te willen nemen. Zij vertelde dat de sabel had toebehoord aan haar man, een gepensionneerd cavalerie-officier, wiens enige ambitie gedurende de afgelopen 4 jaar was geweest de sabel op Duits gebied te kunnen ontbloten.

Toen de Geallieerde troepen het stadje naderden was haar echtgenoot door een Duitse granaat gedood. Zijn belofte werd nu toch vervuld en binnenkort hoopt de luitenant een paar dagen verlof te krijgen zodat hij naar het stadje kan terugkeren en het geliefde wapen aan de weduwe kan terugbrengen (Aneta).

DE BEVRIJDING VAN YAPEN.

Op het grote eiland Serui, Yapen, in de Geelvinkbaai, is men sedert dit eiland weer in handen der geallieerden viel, zonder dat een schot gelost werd druk bezig de landbouw weer te herstellen. Het Japanse garnizoen van 700 man vluchtte uit Yapen, toen het geallieerde bevrijdingsleger dat in Westelijke richting langs de Noordkust van Nieuw Guinea optrok, dicht genoeg naderde om een ernstige bedreiging te vormen. Toen de Japanners vertrokken waren, schreven de inboorlingen met grote letters in het zand langs de kust, dat er geen Japanners meer op Yapen waren, wat als waarschuwing voor de geallieerde vliegers bedoeld was. Kort daarna kwamen twee jonge luitenants bij het Nederlands Indisch Binnenlands Bestuur aan wal die rechtstreeks naar het vroegere controleurshuis wandelden, dat tot voor kort door den Japansen commandant bewoond was geweest en erg vervallen was. Aneta's oorlogscorrespondent, Nathan Broch, vertelt hoe hij in een grote Catalina-vliegboot in de Seruibaai landde. Een wandeling door de straten gaf de indruk dat Yapen een eiland van vrede was temidden van de door de oorlog verscheurde Stille Oceaan. Yapen heeft 30.000 inwoners die onder protectie van de Nederlands Indische autoriteiten leven. De Japanners hadden speciale agenten aangesteld die met de economische exploitatie van het land belast waren om te trachten de Japanse troepen in andere streken van voedsel te voorzien. Het is geheel anders afgelopen, want de Japanners vertrokken in zo'n haast dat zij enorme hoeveelheden voedsel achterlieten en slechts hun militaire uitrusting meenamen. Hoewel men aanneemt dat er geen Japanners meer op het eiland zijn, wordt er streng gepatrouilleerd. De landbouw van Yapen zal van groot belang zijn bij het opslaan van voedselvoorraden die snel beschikbaar moeten zijn in andere delen van Indië die binnenkort bevrijd zullen worden. Een Nederlands landbouwkundige heeft de laatste maanden een uitgebreide studie gemaakt van de landbouwmogelijkheden van het eiland. Onder zijn leiding werd op grote schaal rijst geplant. Hij vertelde dat een aanzienlijke hoeveelheid rijst beschikbaar zal zijn voor die streken waar de Japanners de voedselvoorraden hebben vernietigd en de rijstvelden verwoest zijn. (Aneta)

NIEUWS VAN OVERAL

EUROPA IN INVLOEDSSPHEREN VERDEELD.

Ernst Bevin, de Britse Minister van Arbeid in Churchills oorlogscabinet, gaf de eerste definitieve aanwijzing, dat Groot Britannië en Rusland met goedkeuring van Roosevelt afzonderlijke invloedsspheren in bevrijd Europa hebben gevormd. In antwoord op de bewering, dat Groot Britannië in Hellas optreedt in strijd met de wensen zijner bondgenoten, verklaarde Bevin op de jaarlijkse arbeidsconferentie: „Lang tevoren hadden wij een overeenkomst met Rusland, waarbij Rusland voornamelijk het probleem van Roemenië op zich nam en wij voornamelijk het probleem van Hellas op ons namen." Hieraan voegde hij toe: „Deze overeenkomst werd naar Québec medegenomen en aan President Roosevelt voorgelegd. Zij werd door hem goedgekeurd en door hem geparafeerd" (Londen, (AP) 13.12)

Laatste nieuws

— **De Chinezen** hebben Tsjeho heroverd op 25 kilometer ten Noord-Westen van de spoorwegstad Hotsjih in de provincie Kwangsi. In Birma hebben de Chinezen Tongkwa veroverd op 200 kilometer ten Noord-Oosten van Mandaly.

— **De Canadese** troepen in Italië hebben hun bruggenhoofd op de Westelijke oever van de Lamone ten Noorden van Faenza uitgebreid na een aantal krachtige Duitse tegenaanvallen te hebben afgeslagen. Andere troepen staken de Mezzano over.

— **Churchill** deelde in het Lagerhuis mede, dat de Britse verliezen in Hellas „sedert onze landing dit jaar" ongeveer 460 man bedragen. Tot November bedroegen de verliezen van de marine, de Raf en het leger minder dan 300. Er kwamen dus ongeveer 160 bij, waarvan 35 gedood werden. 32 Vliegtuigen en 8 kleinere vaartuigen gingen verloren in de periode. Churchill gaf te kennen, dat hij misschien nog een redevoering zal houden tot de natie over de Helleense toestand. Er ontstond beroering in het Lagerhuis toen het Labourlid Seymour Cocks aan Churchill vroeg: „Hoe lang is deze regering van plan om voort te gaan met deze politiek om onze Helleense kameraden te vermoorden?" Andere leden riepen „schande"! Doch Cocks riep terug. Churchill gaf geen antwoord.

— **In de nacht** was het in Athene tamelijk rustig. De Britse troepen maakten verdere vorderingen in Piraeus niettegenstaande de plaatselijke aanvallen van de rebellen. De toestand in Athene is onveranderd.

— **De Japanse** radio maakte heden bekend, dat grote Noordamerikaanse oorlogsschepen zijn verschenen in de binnenwateren van de Philippijnen. Twee kruisers zouden in lichterlaaie gezet zijn door Japanse zelfmoordvliegers. Domei meldde de dood van nog 5 Japanse admiraals.

Een bandende Liberator bommenwerper van de Noordamerikaanse 15e luchtmacht valt uiteen en rolt over na te zijn getroffen door het afweervuur bij een aanval op Blechhammer, Duitsland. De bemanning kwam vermoedelijk om.

Katholieke Kranten in Bevrijd Nederland.

De Heer J. H. Boas schrijft in de „Nederlandse Kroniek":

Wij hebben een aantal nummers ontvangen van bladen, die in de bevrijde delen van Nederland verschenen zijn, en wel uit Maastricht, Eindhoven en Nijmegen, de grote steden die het eerst van vijanden gezuiverd werden, benevens uit Helmond. Het spreekt vanzelf dat deze bladen nog maar heel weinig papier tot hun beschikking hebben, en in sommige gevallen althans in voorlopige vorm verschijnen.

Het „Eindhovens Dagblad", dat onder de Duitse bezetting sedert 1941 niet meer mocht uitkomen, is de 26ste September weder verschenen onder hoofdredactie van den heer A. Jurriaan Zoetmulder, den vroegeren hoofdredacteur. Dit blad komt thans in de oude vorm uit, doch voorlopig op slechts twee bladzijden. Typografisch is het het best verzorgde van de sedert de bevrijding verschenen kranten in het zuiden. In de linker bovenhoek is het Nederlandse wapen afgedrukt, met het onderschrift: Wij bleven trouw". In het eerste nummer is een briefje afgedrukt van den Hoogeerwaarden Dr. Jos Maas, Deken van Eindhoven, die zijn vreugde uit over het feit „dat gij wederom in volle vrijheid kunt arbeiden aan de verspreiding en verdediging der Katholieke beginselen in onze goede stad."

De „Meierijse Courant", die op 1 November 1941 opging in het berucht geworden „Dagblad van het Zuiden, dat gedrukt werd bij de N. V. Drukkerij de Meierij zal min of meer haar voortzetting vinden in een eveneens door deze drukkerij uit te geven krant, waarvan de naam nog niet bekend is. Hubert Vervoort, de uitgever van het „Dagblad van het Zuiden", is in hechtenis genomen, en tot directeur van de Drukkerij is benoemd de heer Ch. Lindner, een „nieuweling" in het vak, ofschoon de naam Lindner lang aan de „Meierijse Courant" verbonden is geweest. Als hoofdredacteur treedt op de heer Jef de Brouwer, leeraar aan het Katholieke Lyceum te Tilburg.

Te Nijmegen verschenen zeer spoedig na de bevrijding der stad twee bladen, namelijk „De Gelderlander", die een eervol verleden heeft als een der toonaangevende Katholieke provinciebladen van ons land, en „Nijmeegs Dagblad", een voortzetting van het sluikblad „Nijmeegse Illegale Pers". Hoofdredacteur van „De Gelderlander" is de heer U.H.A. Nooteboom; van „Nijmeegs Dagblad" de heer A. Lammerts van Bueren. Van eerstgenoemd blad hebben wij geen exemplaar ontvangen. Wat het „Nijmeegs Dagblad" aangaat, dit kwam uit op zeer klein formaat, en in zeer kleine druk. Nijmegen had veel zwaarder van de krijgsverrichtingen te lijden gehad dan Eindhoven, en men moest er dus roeien met de zeer ontoereikende riemen waarover men nog beschikte. Zeer spoedig bleek dat onder de bestaande omstandigheden regelmatige verschijning van de kleine bladen onmogelijk was. Zij verenigden zich dus om een gezamenlijk dagelijks bulletin te doen verschijnen, dat uitsluitend officiële mededelingen bevatte. Het voornemen was de beide bladen zo spoedig mogelijk weder geregeld te doen uitkomen.

Te Maastricht, de eerste bevrijde stad van Nederland, verschijnt het blad „Veritas", dat drie en een half jaar lang door de Duitsers verboden is geweest. De waarnemend directeur van „Veritas", de heer H. G. Jussen, deelt mede:

„Na vier jaren te hebben moeten toezien, hoe Limburg werd vergiftigd door een Nazie-dagblad, dat door de N. V. Uitgevers Maatschappij „Neerlandia" over de provincie werd verspreid, is het ons thans een voldoening te kunnen constateren, dat de jarenlang voorbereide perszuivering heeft geleid tot de heruitgave van een Katholiek blad voor Limburg, dat in deze overgangsperiode — dus totdat de Regerings-Perscommissie die in Londen is samengesteld, het laatste officiële vonnis zal hebben uitgesproken — als naam draagt „Veritas". De directie van „Veritas" heeft het voornemen het thans door het Militair Gezag ter beschikking gestelde bedrijf van de voormalige „Limburger Koerier" te zuiveren in de meest strikte zin van het woord. Alle verband met de U.V. Uitgevers Maatschappij „Neerlandia" zal en moet worden verbroken ten einde te komen tot een nieuw zelfstandig Limburgs katholiek dagblad".

De heer Jussen exploiteerde gedurende de bezetting een ondergronds blad. Tot hoofdredacteur van „Veritas" is benoemd de heer Fons Tuinstra; tot redacteuren de heren W. Goldschmitz, F. A. Brunklaus, M. Duinzings, Steph. Klein en J. van Term. (Een der vroegere hoofdredacteuren van de „Limburger Koerier" behoorde eveneens tot de familie van Term.)

In het vijfde nummer van „Veritas" komt een uitvoerig artikel voor waarin de houding van dit blad tegenover de Uitgevers Maatschappij „Neerlandia" wordt besproken. In dit artikel wordt gezegd dat Hugo van den Broeck, de hoofdredacteur van de „Limburger Koerier" omstreeks half September gesignaleerd was te Rolduc, en dus op weg was om naar Duitsland zijn biezen te pakken. (In een onzer vorige artikelen hebben wij een en ander medegedeeld omtrent dezen van den Broeck, een Vlaming die in de vorige oorlog met de Duitsers geheuld had, in 1918 uitwek naar Nederland, opgenomen werd in de redactie van de Katholieke „Tijd", en later hoofdredacteur werd van de sedert Augustus 1914 reeds door en door pro-Duitse „Limburger Koerier".)

Het blad schrijft o.m.:

„Men zal begrijpen dat de thans optredende redactie ook met de „Neerlandia"-leiding niets wenst van doen te hebben. De leiding van de Uitgeversmaatschappij „Neerlandia" heeft, na een toch al sedert jaren twijfelachtige reputatie als z.g. Katholiek bedrijf, het gedurende de oorlog wel al te bont gemaakt. Zij tolereerde Hugo van den Broeck vóór 1940, ofschoon de directie herhaaldelijk gewaarschuwd was voor de voor Limburg gevaarlijke capriolen van dezen bedrijver van misdadige journalistiek".

En verder:

„De tienduizenden, die tot ruim vier jaar geleden het nationaal-socialistsch geschrijf van van den Broeck hebben geslikt, hebben er volkomen recht op te beweren dat zij niets meer wensen te accepteren van hen die Hugo van den Broeck in zijn werk hebben geholpen, en die zijn journalistiek wangedrag hebben mogelijk gemaakt".

Er was een tijd dat de „Limburger Koerier" een grote Katholieke journalistieke traditie in Nederland vertegenwoordigde. Vóór de eerste Wereldoorlog was het een der meest op de voorgrond tredende, en best geredigeerde Katholieke provinciebladen, al verwierf het zich door de scherpte, waarmede het een vaak uitzonderlijk standpunt verdedigde, onder Katholieken misschien evenveel tegen- als medestanders. De verwoede pro-Duitsheid, waarvan de „Koerier" onder de hoofdredactie van van Term gedurende de eerste Wereldoorlog blijk gaf — geheel in strijd met de stemming onder de meerderheid van de bevolking van Maastricht — deed onnoemelijk afbreuk aan zijn oude reputatie. De benoeming van van den Broeck tot hoofdredacteur in het begin der dertiger jaren was geheel in overeenstemming met de bekend antecedenten van het blad, dat toen reeds zijn goede oude reputatie reeds lang overleefd had.

J. H. Boas.

Dit is een foto uit de Verkennerskalender, die door de St. Jozefgroep, Curaçao, dezer dagen werd uitgegeven. De sierlijke kalender kost slechts één gulden en is o.a. verkrijgbaar bij: St. Augustinus Boekhandel, Sporthuis De Jongh, La Bonanza, Ellis & Dania, 10 Cents Store en Pastorie Santa Rosa.

Neerlandia, November 1944 — als het goed gaat, haalt het het jaar. Dat is een drukpraestatie, die op Curaçao vermeld moet worden. Alsook de inhoud van dit blad, welks eerste stuk de AMS — het studentikoze element van Curaçao — vermeld, die haar eerste candidaten heeft afgeleverd. George Seppen van Suriname, Curaçao, Bonaire en Aruba toont zich de vriend die ons de tonen vijlt, wanneer hij de „eigene voortvarendheid" van de Amigoe tezamen met de ajuinen van Egypte ter sprake brengt. Dat is wijs beleid, want het eten van ajuinen, zo zegt men, zuivert het verstand en dat hebben wij zeker nodig, maar niet de kundige schrijver van „Een welvarend Suriname, maar niet het beloofde land". In dit stuk dat opent met een stukje beeldrijk proza — dat een eigenschap van sommige gouverneurs schijnt te zijn — van Gouverneur van Sommelsdyck, bespreekt George Seppen op sierlijke wijze het probleem, dat thans aller aandacht gespannen houdt: wat te doen met Suriname. Juist dezer dagen wordt hierover ook door de Surinaamse studie-commissie gesproken. Het is daarom jammer dat de Heer Seppen in zijn stuk niet bovendien besproken heeft wat sedert hij zijn reactie op een vroeger „Neerlandia" schreef, is gepubliceerd. Dit zal buiten zijn schuld geschied zijn. Het is een zeer goed gedocumenteerd stuk, dat wij elkeen die zich met deze materie bezig houdt ter lezing aanbevelen. De conclusie nemen wij over:

„Of massale inwijking in Suriname van landbouwers uit het moederland daartoe dienstig kan zijn is op de eerste plaats een zaak, die men in Suriname zelf zal moeten uitmaken en dan dringt zich de stelling op, of het niet zaak is eerst de Surinaamse bevolking zelve een bestaanszekerheid en een betere toekomst in het uitzicht te stellen en zulks niet middellijk via moederlandse problemen, maar rechtstreeks, te doen.

Het gevaar is immers lang niet denkbeeldig, dat massale immigratie van Nederlandse boeren in Suriname, na enkele jaren een nieuw probleem zou vormen, waarvan Suriname er toch al zovele heeft.

Tenslotte is het de laatste tijd gebleken, dat zich onder de Surinamers een streven ontwikkelt om het eigen land ernstig te steunen in zijn hang naar nieuwe welvaart en aan de plannen, die daartoe werden opgezet — in het biezonder dat van de Algemene Surinaamse Vereniging „Justitia Piëtas-Fides", — mag niet gedachteloos worden voorbijgegaan.

Er schuilt iets constructiefs in deze plannen, niet alleen omdat zij de liefde voor het eigene terdege stimuleren, maar ook omdat naar systematische en georganiseerde middelen gegrepen wordt. Moge een en ander aanvankelijk ietwat simplistisch aandoen, er is een gezonde kern en een opmerkelijk enthousiasme.

Wij zijn ervan overtuigd, dat, indien de verschillende Surinaamse groeperingen, haar plannen weten te toetsen aan velerlei gedegen critiek, weten te co-ordineren en eensgezind vasthouden aan hun redelijke verlangens omtrent te bereiken resultaten dat er gerede kans bestaat op uiteindelijk succes, vooral als de aanvankelijke verwachtingen niet te hoog gespannen zijn."

Verder schrijft Dr. Govert W. van den Arend over de biopsychologie van het spelen, waartoe hij misschien gekomen is nadat hij eerst in Jong Suriname Jan Greshoff heeft aangevallen, die zijn boek Het Spel der Spelen schreef en met spelen zijn schrijven en dichten bedoelde. Het is een goed artikel, alleen in dit blad misschien wat zwaar op de hand en buiten het kader vallend. Maar lezenswaard is het. In een slotstuk wordt een aardige vergelijking getrokken met vroegere innemingen, veldslagen e.d. in ons land. En stuk gelegenheidspoezie besluit het nummer.

Gids, November 1944, opent met een artikel over het vrije of formulier gebed, waarin Ds. H. W. Kroeze als goed volgeling van Abraham Kuyper de hoge waarde van het formulier-gebed beschrijft. Alleen ging Abraham Kuyper nog wat verder dan de predikant thans schrijft.

Aan de berichten ontlenen wij, dat de Kerkeraad besloten heeft elk jaar de Hervormingsdag te betrekkelijk een novum in de gede week, voor zover wij weten betrekkeijk een novum in de gereformeerde kerken. Na lezenswaardige stukken komt men aan het „Gedenkt hen die voorgingen", een rubriek die in een gereformeerd blad ook iets merkwaardigs is en ontleend is aan een soort lopend brevier, dat onder de naam „Adoremus" in Duitsland en Nederland in de handel werd gebracht. Naar buiten was het niet bekend, maar Ds. J. K. van den Brink, ergens in Noord-Brabant, verzorgde deze rubriek, waarin St. Willibrord, St. Martinus en de heilige Caecilia tezamen herdacht worden met Gustaaf Adolf en John Knox.

De Postduif, Hendrik- en Wilhelminaschool, zegt „steunt onze krant met uw artikelen" — daar behoeft u niet op te rekenen. De mensen schrijven hier niet graag en lezen slecht. Een ander raadsel voor ons grote-krantenmensen is, hoe men het klaar speelt de krant in de vacantie huis aan huis te bezorgen. Dat lukt ons nooit. Overigens moet men met De Postduif oppassen, want de redactie van dit blad duldt geen critiek, weshalve de andere jeugdbladen een veeg uit de pen krijgen: „Indien de jeugdbladen elkaar gaan becritiseren, zullen wij elkaar op deze manier schaden. Wij hebben al genoeg tegenstanders, nl. de grote dagbladen, die zich erop toegelegd hebben om over onze bladen afbrekende critiek te schrijven. De Amigoe di Curaçao vormt hierop in de laatste tijd een uitzondering." Dit laatste compliment wijzen wij van de hand, daar wij ten aanzien van alles wat wij moeten bespreken uitsluitend fatsoen en eerlijkheid in acht nemen en men daarvoor geen complimentje mag aanvaarden. Het lijkt ons echter juist aardig, wanneer die jeugdbladen elkanders fouten aanwijzen. Dat doen de groten ook. Daar moet men nooit boos om worden, zeker niet wanneer het oprecht bedoeld is. Nu krijgt de Amigoe vermoedelijk ook weer een zet terug, hetgeen ons spijt, want wij vinden De Postduif werkelijk een aardig blad. Beste stuk uit dit nummer is het jeugdverslag over het jeugdconcert.

Splinters vliegen van de executie-paal en het touw dat den veroordeelden man vasthield, vliegt los na te zijn doorgesneden door de kogels van het vuurpeloton, die dezen Fransen verrader doodden. De terechtstelling vond plaats in Rennes, Frankrijk.

Sport Rubriek

Officiëele Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Van Zaterdag, 9 December 1944.
Stimulansbeker 1944|45.

Jong Curaçao — Independiente Niet doorgegaan.

Van Zondag 10 December 1944.
Competitie A-Klasse:

Jong Holland 1 — Transvaal 1 2—1.
(Nog 15 minuten te spelen)

Competitie B-Klasse:

U.S.C. 1 — Be Quick 1 2—4.

WEDSTRIJD PROGRAMMA STADION

Stimulansbeker 1944|45.

Zaterdag, 13 Januari 1945: S.U.B.T. — Jong Curaçao
Zaterdag, 10 Februari 1945: Independiente — Jong Curaçao

Wilhelmina-beker.
(De volgorde der wedstrijden is vastgesteld door loting)

Zondag, 17 December 1944: S.U.B.T. 1 — Atlanta 1 Winnaar A (Rosario)
Zondag, 24 December 1944: Transvaal 1 — Independiente 1 Winnaar B. (Leers)
Zondag, 7 Januari 1945: Jong Holland 1 — J. Curaçao 1 Winnaar C (v. Rosberg)
Zondag, 21 Januari 1945: Winnaar A — Winnaar C Winnaar D (Rosario)
Zondag, 28 Januari 1945: Finale Winnaar B — Winnaar D (v. Rosberg)

De bepalingen betreffende indiening van wedstrijd- en ruilformulieren blijven voor deze wedstrijden onverminderd van kracht.

Competitie A-klasse.

Zondag, 14 Januari 1945: Atlanta 1 — Independiente 1 (Viejou)

Wedstrijden ten eigen bate.

Zaterdag, 16 December 1944: Jong Holland — Be Quick

MUNDO NOBO.
Competitie B-Klasse.

Zondag, 24 December 1944: Veendam 1 — Be Quick 1 (Viejou)
Zondag, 14 Januari 1945: U.S.C. 1 — Vitesse 1 (Willems)

Competitie Reserve A-klasse.

Zondag, 17 December 1944: Jong Curaçao 2 — Transvaal 2 (Ercol)
Zondag, 7 Januari 1945: Atlanta 2 — Independiente 2 (Taytelbaum)

Competitie Reserve B-Klasse:

Zondag, 7 Januari 1945: Jong Curaçao 3 — Veendam 2 (Rog)
(Des morgens om 10 uur.)

SCHERPENHEUVEL.
Competitie B-Klasse.

Zondag, 17 December 1944: Scherpenheuvel 1 — Vitesse 1 (Manuel)

Alle wedstrijden beginnen om 4 uur n.m. precies, tenzij uitdrukkelijk anders bepaald.

Buitengewone Algemeene Ledenvergadering.

Buitengewone Algemeene Ledenvergadering, te houden op **Woensdag, 20 December 1944, des avonds om 8 uur,** in het gebouw van de Curaçaosche Sportclub, Scharloo.

Agenda: Verkiezing van twee Bondsbestuursleden ter voorziening in de vacature ontstaan door het aftreden van de Heeren **J. C. Viejou en J. M. F. Pietersz,** en van twee leden voor de Commissie van Beroep en de Financieele Commissie.

Het Bondsbestuur stelt geen candidaten. Door de vereenigingen zijn de volgende candidaten gesteld, t.w.:

Voor het Bondsbestuur:

P. Od. Willems lid van U.S.C.
A. S. Schoop lid van U.S.C.
E. S. Rib lid van Independiente
M. E. Chatlein lid van S.U.B.T.

Voor de Commissie van Beroep: en de Financieele Commissie:

J. Rosiers lid van Jong Holland.
A. Quast lid van Jong Holland

Elftalopgave Jong Curaçao 3 over December 1944:

V. Gomez, J. Martina, J. Mamber, E. de Lannoy, A. Sirberio, J. Ranulfo, F. I. Genaro, J. Zimmerman, V. Sirberio, V. Troeman, L. **Zimmerman.**

Boeten.

R.C.W. art. 18 (Niet aanwezig zijn grensrechter) — ***f* 0.50**
Be Quick wedstrijd Jong Curaçao 3 — Be Quick 2 dd. 3.12—44.

HET BESTUUR.